

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	ZŠ s MŠ, Radoľa 326, 023 36 Radoľa
4. Názov projektu	Škola pre život
5. Kód projektu ITMS2014+	312011S208
6. Názov pedagogického klubu	Čítame, rozumieme, tvoríme
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	18.01.2021
8. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Lenka Ščambová
9. Miesto stretnutia pedagogického klubu	ZŠ s MŠ, Radoľa 326
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	www.zsradola.edu.sk

11. Manažérske zhrnutie:

Obsahom prvého januárového stretnutia pedagogického klubu Čítame, rozumieme, tvoríme boli informácie o možnostiach čitateľských stratégií vo vyučovaní a ich nácvik na vyučovaní.

Kľúčové slová:

čitateľská gramotnosť, čitateľská stratégia, čítanie s porozumením,

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

1. Otvorenie stretnutia, privítanie členov klubu.
2. Oboznámenie členov klubu s programom stretnutia.
3. Existuje niekoľko možností ako zaobchádzať s textom na vyučovaní. Pri zaobchádzaní s textom na vyučovaní existujú v zásade dve možnosti:
 - a). prispôsobenie čitateľa textu: čitateľ sa vzdeláva v oblasti čitateľských kompetencií, zoznamuje sa s čitateľskými stratégiami a precvičuje ich
 - b). prispôsobenie textu čitateľovi: text je zjednodušený a prispôsobený čitateľským schopnostiam čitateľa

Každý človek pri čítaní využíva určité procesy (činnosti, mentálne stratégie), ktoré mu umožňujú porozumieť textu (pochopiť text). V odbornej literatúre tieto procesy nazývame procesy čitateľskej gramotnosti. Čitateľské stratégie vhodné na efektívne štúdium možno rozdeliť do niekoľkých

kategórií:

1. *čitateľské strategické algoritmy obsahujúce procedúry krok za krokom, napr. SQ3R, SQ4R,*
2. *heuristické strategické čítanie, napr. PLAN, PROR,*
3. *čitateľské stratégie podporujúce aktívne učenie sa, napr. KWL, generovanie otázok a odpovedí, napr. RAP, REAP.*

Pre naplnenie nášho cieľa sme sa zamerali na prvé dva typy čitateľských stratégií.

4. **Čitateľská stratégia SQ3R** (akronym SQ3R je vytvorený začiatočnými písmenami anglických slov: Survey, Question, Read, Recite and Review)

1. Prezrite si text, obrázky, grafy, anotáciu, zhrnutie,... všetko, čo je súčasťou textu, s ktorým budete pracovať.
2. Pokúste sa jednou vetou napísať váš predpoklad, o čom text bude.
3. Prezrite si podnadpisy a prečítajte prvý riadok každého odseku.
4. Zmeňte podnadpisy na otázky.
5. Prečítajte si pozorne text každého odseku a odpovedzte na otázku, ktorú ste vytvorili z podnadpisu.
6. Pripravte si otázky do diskusie k prečítanej téme.
7. Pokúste sa graficky spracovať text.
8. Vypíšte kľúčové slová z textu.
9. Napíšte krátke zhrnutie textu (krátky sumár v rozsahu 5 riadkov)

Čitateľská stratégia PLAN (Predict, Locate, Add, and Note) PLAN je aktivita vhodná na informačné texty. PLAN je akronym 4 krokov, ktoré sa realizujú pred, počas a po prečítaní textu.

1. krok – predpoklad, predpoveď (predict). V tomto kroku odhadnite obsah a štruktúru textu a spracujte ju vo forme pojmovej mapy na základe názvu článku, podnadpisov, obrázkov, diagramov a pod.,
2. krok – lokalizujte (locate) známe a neznáme informácie v pojmovej mape vo forme značiek. Vedľa známeho pojmu poznačte (v) a vedľa neznámeho pojmu poznačte (?),
3. krok znamená – pridať (add), aplikujte počas čítania, pripíšte krátku charakteristiku k vyznačenému pojmu alebo jeho vysvetlenie,
4. krok – záznam (note) je záverečná fáza strategického čítania. Vedomosti získané z textu spracujte voľným prerozprávaním textu podľa pojmovej mapy alebo vedomosti využite v pripravenej diskusii alebo napíšte krátky sumár.

Čitateľská stratégia PROR (Preread-Read-Organize-Review) Táto technika je menej náročná na čas a venuje väčšiu pozornosť kritickému mysleniu ako jednoduchému memorovaniu vedomostí. Pomáha dostať vedomosti do dlhodobej pamäte a udržať ich. Základné kroky tejto metódy sú:

1. *Aktivity pred čítaním (Preread):* Po prečítaní názvu kapitoly alebo článku rozmýšľajte, čo o téme

viete. Potom si prečítajte nadpisy a podnadpisy a opäť rozmýšľajte, čo o téme už viete. Sformulujte si otázky, na ktoré treba po naštudovaní témy vedieť odpovedať. Sústreďte sa hlavne na to, čo je pre vás nové a neznáme. Ubezpečte sa, že viete, o čom text presne je.

2. *Čítanie (Read)*: Pred čítaním si rozdeľte text na časti. V každej časti si počas čítania podčiarkujte kľúčové slová a píšete si stručné poznámky na okraj textu. Tieto poznámky nemajú byť tak detailné ako podčiarknuté slová. Podčiarknuté slová majú byť poznámkami len doplnené a pomáhajú porozumeniu pri opätovnom čítaní, ak je potrebné (napr. v rámci opakovania).

3. *Usporiadanie nových informácií (Organize)*: Ak máte text prečítaný, kľúčové slová podčiarknuté a na okrajoch napísané dôležité poznámky, pokračujete v usporiadaní nových informácií. Vyberte všetko dôležité a usporiadajte vo forme pojmovej mapy alebo grafu (je to dôležité hlavne pre vizuálne študijné typy) alebo informácie spracujte vo forme pomocných kartičiek. K textu sa vráťte len v prípade nejasností a potreby získať doplňujúce informácie. Po prezretí pripravených pojmových máp a kartičiek je dobré pripraviť si pravdepodobné otázky k textu a pokúsiť sa na ne odpovedať.

4. *Opakovanie, precvičovanie (Review)*: Hovorte si učivo nahlas, dajte si otázku a nahlas na ňu odpovedzte. Presvedčte sa, či viete učivo prezentovať plynule. Použite konkrétne príklady tam, kde je to vhodné. Zopakovať si učivo je potrebné viackrát, čo vám prinesie istotu a sebadôveru.

Pri porovnávaní práce zahraničných autorov venujúcich sa danej téme sme nenašli výraznejšie odchýlky v odporúčaníach pri nácviku čítania s porozumením. Profesor Leisen (2014) vo svojej práci uvádza nasledujúcu stratégiu pre intenzívne čítanie.

1. Odpovedať na otázky k textu
2. Klásť otázky k textu
3. Stanoviť štruktúru textu
4. Čítať text s obrázkom
5. Farebne vyznačiť dôležité v texte
6. Znázorniť text v inej forme
7. K danej téme porovnať viac textov
8. Nájsť kľúčové slová a text zhrnúť

Vyučujúci by mal vždy žiakom naznačiť, akú techniku môžu využiť a v akej čitateľskej situácii sa nachádzajú. Tak vedia, či majú text len prebehnúť, alebo je nutné ho dôsledne prečítať.

5. Diskusia, výmena skúseností členiek pedagogického klubu
6. Záver stretnutia.

13. Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

Vyučujúce sa zhodli:

Ak chceme u žiaka rozvíjať čitateľskú kompetenciu, musíme mu poskytnúť na vyučovaní príležitosť a porozumenie textu je potrebné trénovať. Prispôsobenie čitateľa textu, teda budovanie jeho čitateľských stratégií, je najdôležitejšou úlohou pri rozvíjaní čitateľskej kompetencie.

14. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Ivana Gregová
15. Dátum	18.01.2021
16. Podpis	
17. Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. Iveta Palúchová
18. Dátum	19.01.2021
19. Podpis	